

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 47. Juliani Cædes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

vitas litteris consignatas habemus, Disci-
pulo. Ambitio res futuras prænoscendi cu-
piditate Juliani animum accenderat, cum
deinde, supra quam sperare potuisset, ad
Imperium Mundi fuisset evectus, de ora-
culorum veritate, quæ sibi summam sor-
tem promiserant, Deorumque, sibi faventium,
tutamine nullus dubitavit; Hinc tantus
Christianæ Religionis contemptus. Fallacis
Philosophiæ eo usque tenax erat, *Fragm. p.*
ut quæ manifeste supra humanas vires *529.*
siebant, qualia erant Martyrum constan-
tia, & Monachorum rigores, malorum
Dæmonum seductioni tribueret.

§. XLVII.

Juliani cædes.

Carris duæ viæ ducebant in Persarum
terras, læva una per Adiabenen, qua
Tigrim trajiciendus erat exercitus, alte-
ra ad dextram per Assyriam, qua per Eu-
phratem erat revehendus. Julianus utra-
que commeatus parari jusserat, & post-
quam simulato itinere versus Tigrim ali-
quantum processisset, subito ad dextram
versus ad Euphratem pervenit, quo etiam
ejus classis advecta est, mille navibus
constans, atque omnibus tam ad bellan-
dum, quam alendum militem necessariis
instructissima. Multa in hoc itinere ac-
ciderant, quæ Augures secundum artis
sux instituta malum portendere judica-
bant,

Sæculum IV.
A. C. 363.

Am. XXIII.
c. 3.

ibid. c. 5.

Sæculum IV.
A. C. 363.
bant, suadebantque, ut Imperator, si incolumis esse vellet, ultra non progrediretur, at Philosophi, a quorum nutu pendebat Julianus, eorum, quæ sinistre accidebant, causas naturales reddebant, aut si prodigiosa esse faterentur, prout ingenio valebant, ita interpretabantur, ut ea Julianus in felix auspiciam traheret. Is igitur, ubi Assyriam attigit, captis non nullis oppidis, etiam in prælio, quod cum primo occurrentibus Persarum copiis *Id. XXIV.* commisit, superior evasit. Utque *c. 1. 2. &c.* tum se Diis exhiberet, statim Marti decem tauros volebat sacrificare, & ecce *c. 6.* novem antequam ad aram perducerentur, subito corruerunt, decimus, ruptis vinculis, elabatur, cumque non sine magno labore reductus fuisset, & immolatus, exta ejus conspicientibus rem funestam prælagiebant. Julianus indignans, testem invocabat Jovem, nunquam se, quoad viveret, Marti amplius sacrificaturum. *ibid. c. 7.* Ctesiphontem deinde, amplissimam urbem, progressus, quod longe munitiorem videret, ac ipse crediderat, obsidionem moliri non est ausus, sed quidquid in illa regione usui esse poterat, corruptit. Cum hæc esset rerum facies, *Socr. III.* Julianus dupliciter, & gravissime peccavit; primo, quod pacem, *c. 21. Li. ban. or. fun.* melioribus Romanorum, quam Persarum conditionibus a Rege oblatam, recusaverit, secundo, *p. 322. 301.* quod

quod classē suam injectis ignibus consumi jufferit. Hi erant fructus nimiae in Maximum Philosophum fiducia, qui prospera omnia praesagebat; hujus oraculi responsis confusus Julianus Alexandrum Macedonem rerum gestarum gloria non aequare modo, sed & superare sperabat, cujus olim defuncti animam in corpus suum transmigrasse credebat, nam inter praecipua ejus Philosophiae dogmata erat Metempsychosis. Ex transfugarum aliquorum consilio ab ora fluminis recessit, quod ut plurimum perangustae essent viae, & continuis Persarum insultibus copiae fatigarentur, sed via breviori in mediam Regionem penetrare tentavit, ita factum, ut tanta classis non solum suo exercitui esset inutilis, sed etiam plurimum auxilii hostes ex ea referre possent; praeterquam quod viginti millia classiariorum ad eam defendendam requirerentur. Haec ergo, Imperatore jubente, contra omnium aliorum sententiam, combusta est; ipse per terras natura quidem fertilissimas ducebat exercitum, at ubi ipsi Persae, ut hosti venienti solitudinem facerent, frumenta omnia, & jumentorum pabula igne consumpserant; ita brevi Romani ad extremam penuriam redacti sunt. Procopius, & Sebastianus, quibus Julianus copiarum partem ad Tigrim tradiderat, cum mandato, ut se strenue

Saeculum IV.
A. C. 363

Am. XXIII,
3. XXIV. 7.

seque-

Sæculum IV.
A. C. 363. sequerentur, frustra expectabantur, quia
orta erat inter ipsos Duces divisio. Ne-
que Arsaces Rex Armeniæ, cui copias
suas in Assyriam ducere fuerat impera-
tum, comparebat, quod Regnum suum
sine custodia relinquere nollet. Hæc om-
nia, cum præterea continuis hostium in-
cursionibus infestarentur, militum ani-
mos frangebant.

Am. XXV.
c. 2. Nocte, diem vigesimam sextam Junii
præcedente, Juliano in suo tabernaculo,
ut Julium Cæsarem imitaretur, commen-
tarium scribenti, idem Imperii Genius

Sup. lib.
XIV. §. 34. objectus est, qui ei Parisiis, cum Impera-
tor proclamatus fuit, apparuerat, sed ista
altera vice specie longe diversa, pallidus,
atque capite, & cornu copiarum velato, ex
tapetibus egredi videbatur. Exterritus
est Julianus, sicut deinde amicis suis nar-
ravit, & e lectulo, qui humi stratus erat,
surgens, aliquas libationes ad mitigandos
Deos obtulit, viditque in aere igniculos,
quales interdum de Cælo cadere puta-
mus. Tunc horrore contremiscens, &
iratum sibi Martem timens, ipsa nocte,
nam diem expectare longum fuisset, He-
truscis Aruspices adesse iussit, qui Impe-
ratori districte prohibuerunt, ne quid ex
die moveret, ostendentes ei in libris Tar-
quitii, Titulo de rebus Divinis scriptum,
si quis tædas cælestes vidisset, ei a dimi-
tatione abstinendum. His Julianus nul-
lam

lam fidem habuit, nec aliquot saltem ho-
 ras exspectare placuit, sed quamprimum
 illuxit, itineri se dedit.

Dum igitur hac die Romani iter pro-
 sequuntur, Persæ copias, quibus agmen
 claudebatur, aggrediuntur; Julianus,
 qui omiſſis armis præceſſerat, ut locorum
 situm exploraret, audito periculo accu-
 rit, arma alia, nisi solum scutum, sumere
 festinatio prohibuit, non enim loriceam
 induit, seu oblivio fuit, seu voluntas vi-
 tandi calorem, qui tunc erat intolerabi-
 lis; illico adest alius nuntius, qui primam
 aciem laborare sub hostium insultu indi-
 cabat, advolat Julianus, repelluntur Per-
 sæ, dumque fugientes terga vertunt, ipse
 brachia tollere, & clamare, ut suos ad per-
 sequendos hostes excitaret, Prætorianis,
 ut sibi caveret, & hoc loco recederet fru-
 stra hortantibus; tum vero telum, quod
 eques Persa intorserat, brachio ejus levi-
 ter perſtricto, per costas penetrans, jecur
 profunde vulneravit. Ipse toto annisu
 jaculum e visceribus extrahere conatus,
 ita ut digitos suos incideret, in equum
 collabitur; celeriter ex acie asportatur;
 Medici, & super omnes fidelis ejus Ori-
 basus, nulli arti, ut Cæsarem juvarent,
 pepercerunt. Primis adhibitis medica-
 centis, non nihil refectus, arma poposcit,
 tum quum, ut in aciem rediret, sed cum
 multum sanguinem perderet, & vires,
 sub-

Sæculum IV.
 A. C. 363.

c. 3. Liban.
 or. fun. p.
 303. 304.
 Juliani
 Imperatoris
 exitus.

Philost. VII.
 c. 15.

Sæculum IV. substitit. Tum interroganti, quomodo
 A. C. 363. locus ille, quo corruisset, vocaretur, re-
 fertur, eum ab accolis dici Phrygiam, quo audito nomine, cujusdam vaticinii
 memor, sibi moriendum esse, non dubi-
 tavit. Adstantibus magnifice loqueba-
 tur, dicens; se quidem libenter mortem
 oppetere, nec omnino rem dignam plan-
 ctu esse, si quis Princeps ad cœlos, &
 astra rediret. Tum aliquantum de nobi-
 litate animæ cum Philosophis Maximo, &
 Prisco collocutus, mediâ nocte reddidit
 spiritum, sexto Calendas Julii, id est, 26.
 Junii hujus anni 363. annos natus trigin-
 ta & unum, octo menses, & dies viginti,
 natus enim erat sexta Nov. anno 331.

Pagi. ann. annum unum, menses octo, & dies vi-
 337. n. 7. ginti tres ab obitu Constantii regna-
 336. n. 5. verat.

Juliani fata narravi, sicut ea Ammia-
 nus Marcellinus, testis præsens, & Liba-
 nius coævus, uterque Gentilis scripse-
 runt; at Libanius hujus cædis invidia
 Christianos onerare conatur. S. Grego-

rius Nazianzenus dicit, Juliani necem
 tam a præsentibus, quam ab absentibus
 diversis modis referri; dicebant aliqui
 ab uno suorum militum fuisse occisum,
 quod postea facinus Persæ Romanis ex-
 probrarunt; alii a morione, qui Persarum
 exercitum sequebatur, alii a quodmi-

Am. XXV. Saraceno interfectum volebant. Hinc
 6. 6. p. 431. Glan

Gregorius adjicit, Julianum jam vulne-
 ratum ad fluvii ripam fuisse deportatum, A. C. 363.
 & voluisse in undas insilire, ut subito ho-
 minum oculis ereptus, Romuli, aliorum-
 que exemplo Deus haberetur, sed ab uno
 Spadonum, cui id consilium suboluit, fu-
 isse impeditum. Theodoretus his, quæ
 narravimus adjungit: *ajunt, Julianum, III. hist.*
quamprimum vulnus accepisset, vola exce-
ptum sanguinem in aerem projecisse, & di-
xisse: vicisti Galilæe! Sozomenus idem
 refert, sed tanquam paucorum narratio-
 nem. Alii dicebant, quod suum sangui-
 nem contra Solem projecisset, expro-
 brans, eum plus justo Persis favere.

§. XLVIII.

Revelationes de morte Juliani.

Plures etiam Revelationes cœlestes nar-
 rabantur, quibus Juliani mors in va-
 riis locis nuntiata est. Quidam Juliani
 Domesticus, in itinere constitutus, ut ad
 eum in Persidem contenderet, cum aliud
 diversorium non esset, in Ecclesia penes
 viam publicam dormivit, ecce autem
 dormienti magnus Apostolorum, & Pro-
 phetarum conventus objicitur, tot mala,
 quæ Imperator Ecclesiæ inferebat, deplo-
 rantium, & quibus modis liberari posset,
 consulentium; postquam diu delibera-
 tum, duo de medio eorum surgentes, cœ-
 teris bono animo esse jussis, abierunt, qua-

Hist. Eccles. Tom. IV.

L

fi